

IX. ÉVFOLYAM.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

1915. 36. szám.

Budapest, szeptember 5.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkesztő és kiadja

a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv
szerkesztő bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

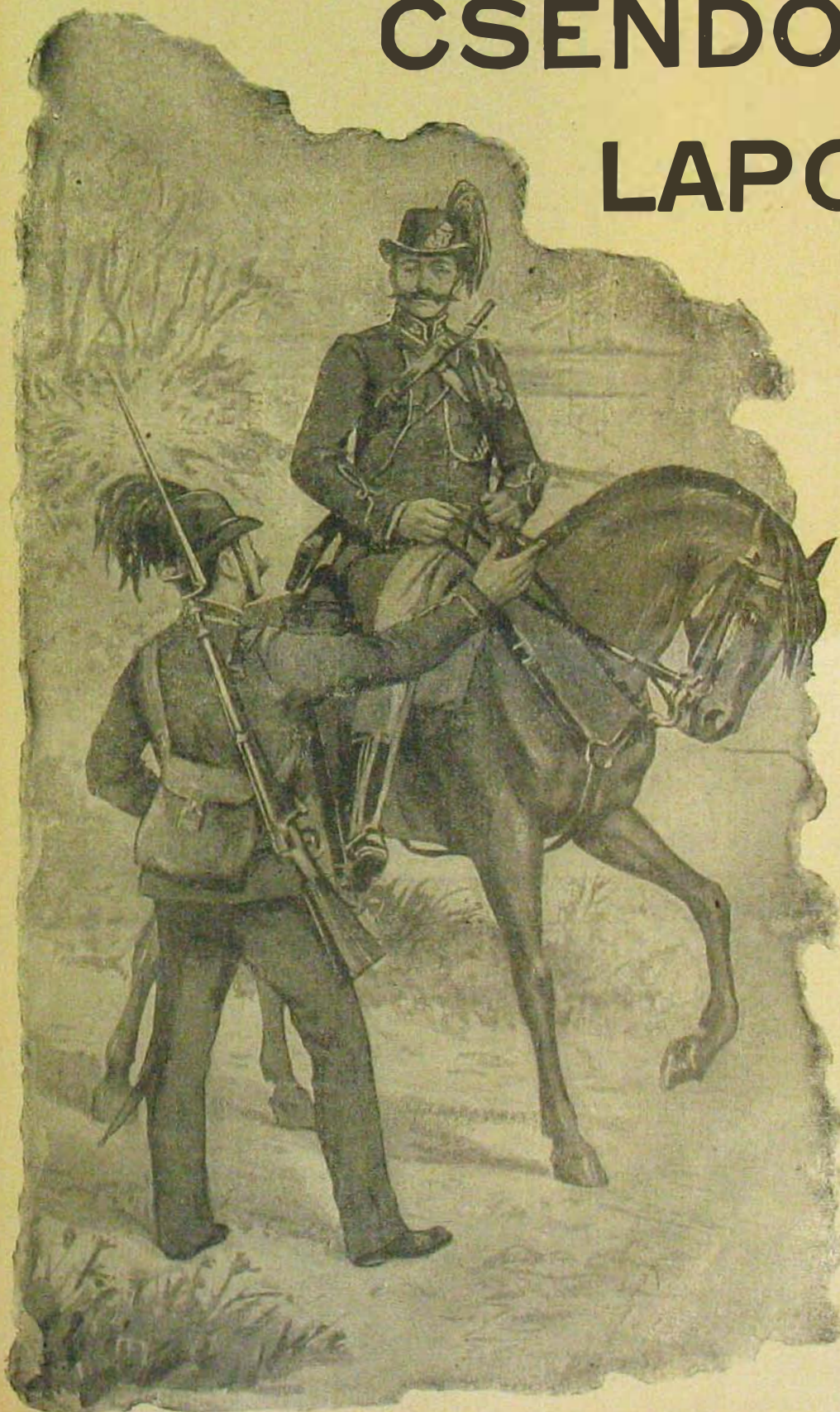
Egész évre — — 12 korona

Félévre — — — 6 korona

Negyedévre — — 3 korona

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IV., Egyetem-utca 4.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest. IV. Egyetem-utca 4. sz.

Gyermekeink neveltetése.

Írta: M. H.

Ilyenkor az iskolai évad kezdetének közeledtével számos gondot okoz családok bajtársainak gyermekeik neveltetése és továbbképzetésének kérdése, amely minden családapának a saját maga megnyugtatója mellett, gyermekei érdekében is legfőbb kötelessége.

Eltekintve attól, hogy legtöbb családos altisztünk beosztásánál fogva olyan községekben állomásozik, ahol megfelelő felsőbb iskolák hiányában a gyermekek neveltetése már ebből a szempontból is szinte leküzdhetetlen akadályokba ütközik, a mai drága megélhetési viszonyok között igen számottevő gondot okoz annak az összegnek előteremtése is, amely a gyermekek továbbképzetése esetén a különféle felsőbb iskolák beiratási és tandíjainak fizetése, valamint a szükséges tankönyvek és taneszközök beszerzése általa szerényebb anyagi javadalmazású szülőkre hárul.

Ez a fontos kérdés már a múltban is foglalkoztatta magas intéző körünket, kiknek a legénység javát szolgáló üdvös gondoskodása minden olyan téren megnyilvánul, ahol akár maga a csendőrlegénység, akár pedig közvetve azok családtagjai segítségre vagy támogatásra szorulnak.

A közhadsereg, valamint a m. kir. honvédség és csendőrség kötelékében szolgáló altisztek gyermekeinek a közép- és felsőbb iskolákban biztosított tandíjmentessége és ezzel az altisztek anyagi helyzetének javítása, illetve gyermekeik neveltetésének könnyebbítése érdekében a m. kir. vallás- és közoktatásügyi, a földmívelésügyi és a kereskedelemügyi miniszterekkel történt tárgyalások alapján, amint említettem, a m. kir. honvédelmi miniszter úr által már régebben történt gondoskodás, mindazonáltal — úgy vélem — nem lesz érdektelen, ha ezt a régebbi, de még érvényben álló üdvös intézkedést családok bajtársainak újabb emlékeztetőre idézem s ezáltal legalább az e részben előállható gondjaik eloszlatásában segítségükre lehetek.

A törvényes tényleges szolgálati kötelezettségen túl szolgáló altisztek gyermekeinek tandíjmentessége tárgyában az 1915. évi május 13-án kelt 14. számú Ren-

delleti Közlöny (szabályrendeletek)-ben közzétett 3200/él n.ö.ki-1915. számú honvédelmi miniszteri körrendelet tartalmaz intézkedéseket.

E körrendeletben foglaltak szerint az altisztek gyermekei az alább felsorolt iskolák bármelyikében *vagyontalansági bizonyítvány felmutatása nélkül* is tandíjmentességhen részesülnek abban az esetben, ha a szülők erre vonatkozó igényüket a beiratásuk alkalmával a beiratást eszközölő iskola-igazgató (tanár-tanító) előtt bejelentik.

Ezek az iskolák a következők:

I. Az állami elemi, az állami felső nép- és az állami polgári iskolák s végül az államilag segélyezett községi polgári iskolák.

II. A budapesti m. kir. állatorvosi főiskola, a magyaróvári m. kir. gazdasági akadémia, a keszthelyi, debreczeni, kolozsvári és kassai gazdasági tanintézetek.

III. Valamennyi m. kir. állami felső ipariskola, állami ipar-, szak- és kézműves iskola és állami nőipariskola.

A II. pont alatt felsorolt iskolákban azonban felvételnél csak addig van helye, míg a felvehető hallgatók létszáma be nem telt; a tandíjmentesség pedig azon feltételhez van kötve, hogy a felveendő növendék a szükséges egyéb feltételek birtokában, jó előmenetelt tanúsító bizonyítványt mutasson fel és azután is szorgalmat és jó előmenetelt tanúsítson.

A III. pont alatt felsorolt iskolákban az előfeltétel szintén az, hogy a felveendő növendék szorgalma és magaviselete a szabályoknak megfelelő legyen.

Amint a felsoroltakból is kitűnik, altisztjeink gyermekeik tandíjmentes neveltetésére a legkülönbébb célú és rendeltetésű iskolák általános rendelkezésére, amelyekben szorgalmas tanulás és jó magaviselet mellett szülők nagyobb megterhelése nélkül az állam hasznos polgáruvá képezhetetik ki magukat s emellett jól jövedelmező biztos állás elnyerhetéséhez szerezhetik meg a legfőbb feltételt: a kvalifikációt.

A különféle pályákra előkészítő iskolák közül azonban a jelen viszonyok között, de főleg a jövőt véve figyelembe, szinte önkéntelenül hívják fel figyelmünket azok a tanintézetek, melyek rendeltetésüknél fogva gyermekeikkel a praktikus pályákra vannak hivatva kiké-

Hegedűt, harmonikát, tárogatót,

és a többi hangszereket általánosan elismert legjobb gyártón szállít.

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYÁRA

STOWASSER I.

cs. és kir. udvari és hadsereg szállító, a Rákóczi-Tárogató feltalálója. Budapest, II., Lánchíd-utca 5. — Gyára: Öntőház utca 3. — Régi hangszerek javítása, vétele és becsapása. — Árjegyzék minden hangszerről külön küldetik.

pezni s amelyek különösen az iparnak a háboru szerencsés befejezésével várható fellendülése által, bő teret nyitnak majd az ifjuságnak a tiszteletes megjelölést és közbeesett társadalmi helyzetet biztosító állásoknak minden nehézség nélkül való megszerezhetésére.

Ha még figyelembe vesszük azt, hogy ezeken az úgynevezett praktikus életpályákon gyermekeink aránylag a legrövidebb idő alatt érhetnek czélra és juthatnak olyan állásokba, amelyekben fiatal koruk ellenére is a saját maguk fenntartásait biztosítva láthatják s így szülőik segítségzésére egyáltalán nem szorulnak, eléggé nem helyesebb módon cselekszik mind az a kemoly és gyermeke javát kereső szülő, ki gyermeke továbbképzetésénél annak jövője érdekében ezeket az ipari pályákat a magasabb előképzettséget igénylő lateiner pályákkal szemben előtérbe helyezi.

A gyilkosság különleges nemei.

Írta: —l —l.

Gyilkosság vagy szándékos emberölés büntetnének ki nyomozása és rábizonyítása olyan esetekben, amikor a hulla fel nem található: kétségtelenül a legnehezebben megoldható feladatok közé tartozik, annál inkább, mert kiderítésükhöz és kezelésükhöz nemcsak a legalaposabb bizonyosság, hanem a legnagyobb fokú óvatosság is megkívántatik.

Az alábbi két esetben, melyek látszólag bizonlatosnak, de a bizonyítás terén lényegesen eltérők egymástól, rámutatni óhajtok azokra a nehézségekre, amelyek az ily esetek nyomozásával vele járnak.

Mindkét eset színhelye a főváros.

Az első mintegy huszonöt esztendővel ezelőtt, tehát olyan időben játszódtott le, amikor a gyermekek védelmét célzó intézmények még esecsemőkorukat élték, amely körülmény lényegesen megnehezítette a cselekmény kiderítését.

Egy hisztérikus, bujálkodó és kéjvágyónak leírt cselédeány törvénytelen gyermeket szült, amelynek az atyját nem tudta megnevezni.

A gyermekmenhely felvette a gyermeket és gondoskodott ellátásáról. Két év múltán a menhely visszaadta a gyermeket anyjának, hogy tovább gondozza. Tanuk igazolták, hogy az anya nagyon haragudott emiatt, a gyermekről a legszívtelenebbbül nyilatkozott s csak annak halálával gondolt a reá rótt teherrel megszabadulni.

Egy napon a kora délutáni órákban a cselédeány elment hazulról s magával vitte gyermekét is. Este mikor egyedül hazajött, azt mondta lakásadójának, hogy a gyermeket kosztba adta. A cselédnek ez a bemondása azonban gyanút keltett s lakásadói jelentést tettek az esetről a batóságnak. Miután a gyermek utáni puhato-

lás eredménytelen maradt, a rendőrség letartóztatta a lelketlen anyát.

Hosszas faggatásra a cseléd a következő vallomást tette: Elhatározta, hogy a gyermeket — amely őt keresetében és megszokott életmódjában gátolta — megöli. E célból azon a napon, a mikor gyermekével utoljára távozott hazulról, a Lánchid felé vette útját azzal a szándékkal, hogy a hídról bedobja a Dunába a gyermeket. El is ért körülbelül a hid közepéig s úgy tudta intézni dolgát, hogy az alkonyban a különben is gyér járókör nem vette észre. Már a hid korlátjára ültette fel a gyermeket, hogy onnan a Dunába vesse, amikor bátorsága hirtelen cserben hagyta s a gyermeket a hid gyalogjárójára visszatéve ott hagyta és elszaladt.

A vádlott ezen bemondása mellett maradt, dacára annak, hogy a nyomozó közegek ismételtelen elébe tárták bemondásának tarthatatlanságát és azt a tényt, hogy a gyermek után megejtett puhatólások eredménytelenek maradtak s így minden amellet szől, hogy a gyermeket tényleg bedobta a Dunába.

Ilyen volt az előnyomozat eredménye, amikor az ügyiratok a királyi ügyészséghez érkeztek.

Bármily kecsegtetőnek látszott is a téma, a vádlottat már a mostanáig beszerzett adatok alapján gyilkosság miatt az esküdtszék elé állítani, az ügyész még sem elégedett meg az előnyomozat adataival s nem látta eléggé tisztázottnak az ügyet; ugyanezért újból elrendelte a gyermek utáni nyomoztatást. Valamennyi — a kérdésnél tekintetbe jöhető — közbiztonsági közeg, községi előjáróság megkérdetett, ismét eredménytelenül; az akták változatlanul vándoroltak vissza az ügyész asztalára.

Ekkor az ügyész más tέρre terelte a nyomozást. Kérdést intéztetett valamennyi jótékonsági intézethez és egylethez, aminek hamarosan meg is lett az eredménye. Az egyik kolostorból az az értesítés érkezett, hogy a kérdéses időben egy asszony odahozott ápolásra egy gyermeket, a melyet — állítása szerint — a Lánchidon elhagyatra talált. A további nyomozás kétséget kizárólag beigazolta, hogy a kolostorban ápolt gyermek a vádlotté s így az is beigazolódtott, hogy a vádlott nő igazat vallott. Ennek alapján az ügyészség elejtette a gyilkosság kísérletének vádját és csak családai állás elleni büntetellel vádolta az anyát.

A második eset tényálladéka ez volt:

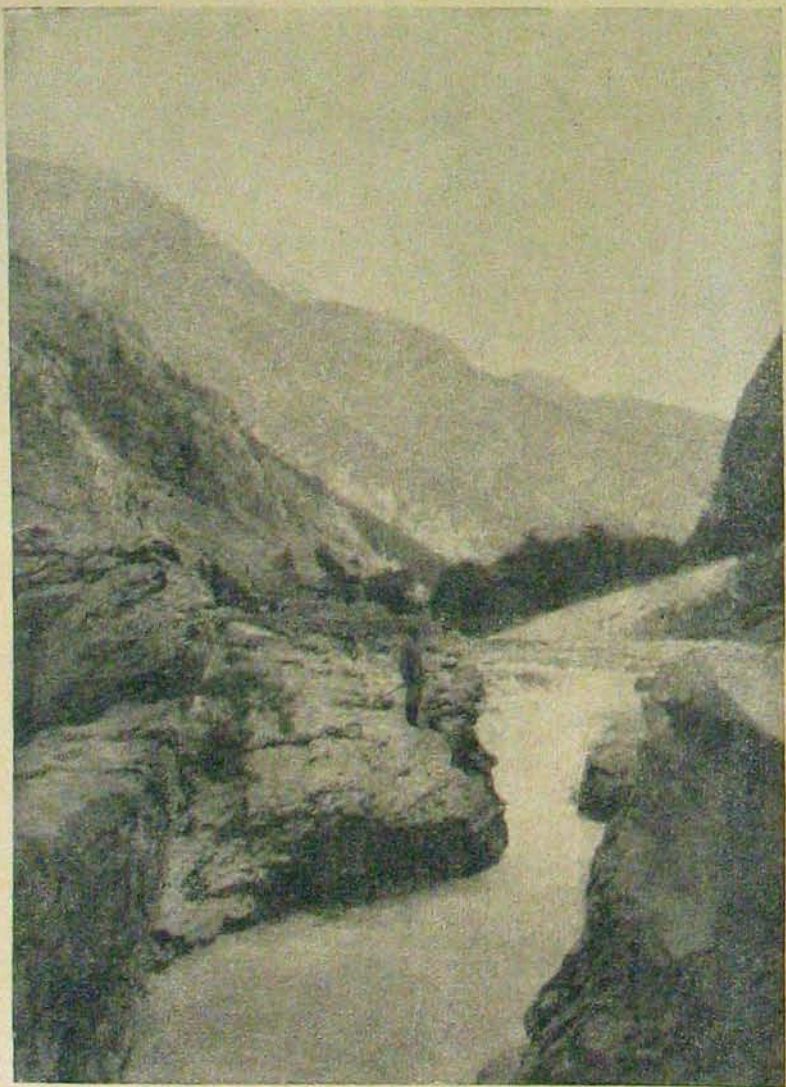
1898 május 19-én megjelent X nevezetű mészáros a rendőrségen és azt a jelentést tette, hogy öt éves gyámfiát, M. Jánost annak anyja, M. R. nevezetű cselédeány ugyanazon hó 17-én magával vitte s azóta a fiának nyomavesztett. Ugyanez felmutatta a nevezett cselédnek hozzáintézett s az imént érkezett levelét, mely-

Ha fáj a feje

ne tétovázzék, hanem
használgon azonnal

Beretvás-pastillát

mely 10 perc alatt a legmakacsabb migráint és fejfájást elűszítja. — Árát K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesztén. Orvosok által ajánlva. Három dobozról ingy. postai szállítást.

A délnyugati harsztérről. — Részletek az Isonzo mentéről.

ben ez bejelenti, hogy úgy János fiát, mint Erzsébet nevű egyéves kis leányát a Dunába veti s ő is elemészteti magát.

Az azonnal bevezetett nyomozás során kiderült, hogy a keresett M. R. Karczagon, az ott lakó nővérénél tartózkodik, gyermekei azonban nem voltak vele. Mikor a nyomozó járőr ezek holléte után kikérdezte, a cseléd azt a vallomást tette, hogy ő mindkét gyermekét karjaiba szorítva a Margithidról a Dunába ugrott; őt a halászok kimentették, gyermekei azonban ott veszttek.

Tettének indokául kétségbeejtő helyzetét hozta fel, mert ismét anyának érezte magát s miután két gyermekét is alig tudta eltartani, nem bízott magában, hogy a harmadikat is el tudja tartani; inkább választotta tehát a halált s nehogy gyermekei támasz nélkül maradjanak, azokat is el akarta emésztetni.

A járőr nyomozása során a tényállást az alábbiakban állapította meg:

A 28 éves M. R. már fiatal gyermekkorától önmagára volt utalva és két keze munkájával kellett kenyerét megkeresni.

Eleinte szülőfalujában, később a fővárosban volt különböző helyeken mint cseléd alkalmazva s 1893-ban — 23 éves korában — egy tanár özvegyéhez szegődött cselédnek. Ezen alkalmazási helyén — amelyben öt éven át megmaradt — igen jól ment a sora; urnője meg volt vele elégedve s jól is fizette ugyanarra, hogy nemcsak a jelenlegi helyzete, hanem jövője is biztosítottnak látszott annál is inkább, mert egy mérsárossegéd, akivel az özvegy tanárnéhoz történt szegődése előtt viszonyt folytatott s aki a viszonyból származott gyermeket magához vette, a leányt anyagilag támogatta s azt is kilátásba helyezte, hogy mihelyt annyit megtakarított, hogy önállósíthatja magát, nőül fogja venni.

M. R.-nek azonban nem látszott ily komoly szándéka lenni; tanuk bementése szerint a leány élvhajászó és piperekedvelő volt: szerette az előkelő dámát játszani, aki bajosan lett volna a jövőben a mérsárossegéd társaságával megelégedve. Ezt igazolja az a körülmény is, hogy ezen időben urnőjének két alig 16—17 éves kosztos diákjával viszonyt folytatott még pedig olyan ügyesen, hogy egyik diák sem tudta, hogy a cseléd a másikkal is szerelmeskedik.

A következmény nem maradt el; M. R. teherbe esett és 1897 februárjában egy leánygyermeknek adott életet, amelyet kiadott dajkaságba Soroksárra. Időközben az egyik diák eltávozott eddigi helyéről, a cseléd folytatta a viszonyt a másikkal s 1898-ban újból teherbe jutott.

Íly helyzetben volt M. R., mikor a tettét elkövette. János fiáról ennek természetes atyja gondoskodott. A két másik gyermek gondozásának elhárítása előre láthatóvá tette, hogy ezek tartásdíjért a két diák vagyonos szüleihez kell majd fordulnia, amikor minden bizonynyal kiderül kicsapongó, erkölcstelen életmódja, amelyet eddig sikerrel tudott leplezni. Íly benyomások között egy másik kisegítő utat választott: a gyermekeket láb alól eltenni.

Tervének végrehajtási módja felől az idők folyamán különböző, egymásnak ellentmondó vallomást tett.

Először azt vallotta, hogy két gyermekével együtt a Dunába vetette magát; két gyermeke ott veszett, míg őt a halászok kimentették, étellel ellátták és felrúzták s ő Karczagra indult gyalogszerrel, hová negyednapra meg is érkezett s néniéhez szállt. Mikor a járőr a nyomozás során bebizonyította terheltnek vallomása tarthatatlanságát, mert egyáltalában nem voltak kideríthetők az állítólagos mentők, akkor oda módosította bementését, hogy gyermekeit a Dunába ölte, de az öngyilkosságtól az utolsó pillanatban visszaríadt.

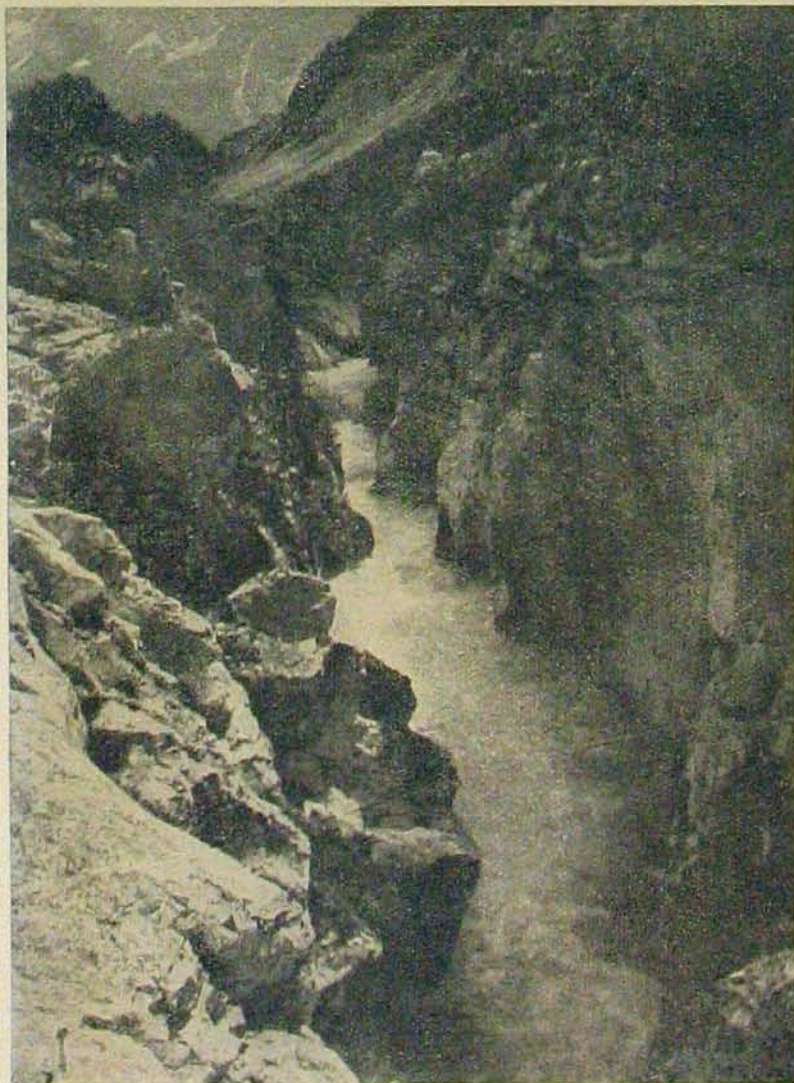
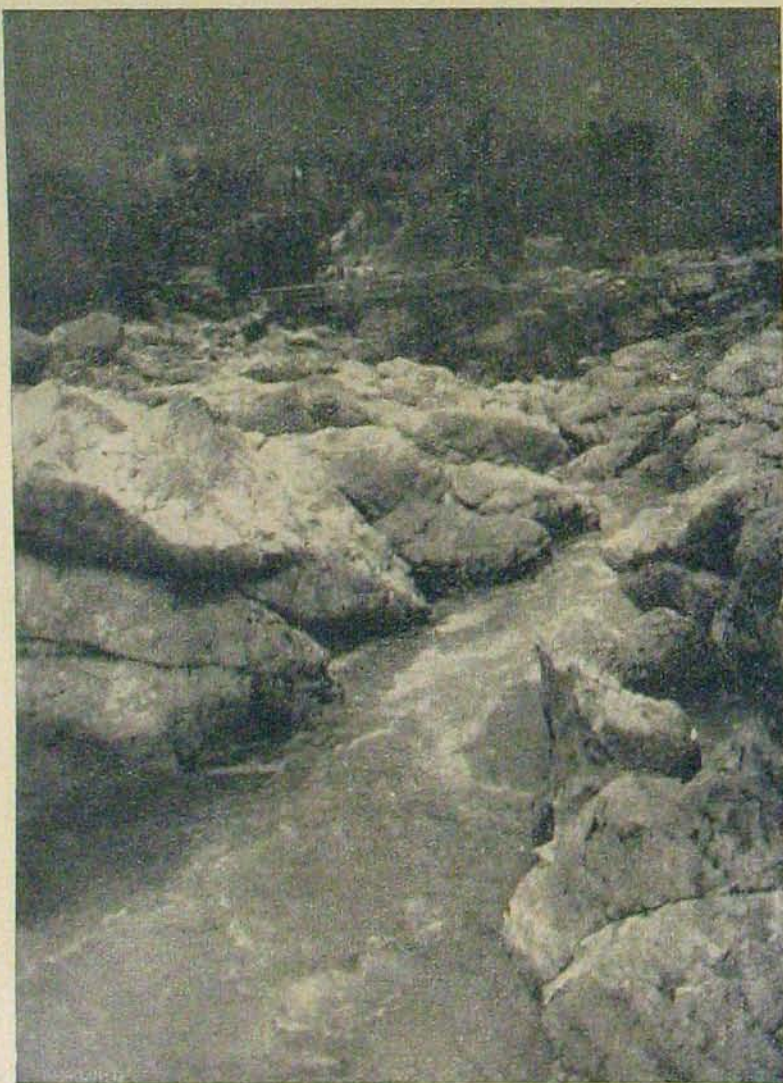
Ez a bementése sem volt igaz. A nyomozó járőr ugyanis nagy utánjárásra rátalált arra az emberre, aki bár közvetve és csak részben, tanuja volt a történetek egy részének. Ez az ember a Dunának egy majdnem áthatolhatatlan bozótos partrésze felől keserves gyermeksirást hallott. Odamenve egy kis leányra bukkant, amely a szembesítéskor a cseléd gyermekének bizonyult. Nem volt igaz tehát az a vallomása, hogy mindkét gyermekét elemésztette.

A járőr tovább kutatott. Kiderítette, hogy a terhelt azon a napon, amelyen urnőjétől hamis ürügy alatt eltávozott, Soroksárra ment, ahol dajkaságban levő leánygyermekét azzal a szándékkal vette magához, hogy a közeli Dunaágra dobja. Terve kivitelében akadályozta őt a sűrű forgalom, mert egy percre sem volt egyedül. Bement tehát a Soroksár és Erzsébetfalva között elhúzózó Kiserdőbe, ott megvárta az estét, a leánygyermeket a bozótba vitte és egy sűrű bokor alá fektette — arccal a földre nyomta — saját bementése szerint oly cizéből, hogy az ily helyzetben megfulladjon. Nem törődve többé a gyámoltalan — és az ő nézete szerint biztos halálnak kitett — teremtéssel, visszament Budapestre fia gyámjához, akitől éjszakára hajlékot kért és kapott.

A következő nap reggelén elkérte fiát gyámjától és azzal a szándékkal távozott hazulról, hogy ezt a gyermeket is elemészteti.

A fiút elvitte sétálni a Dunaparttra, de itt is akadályozták őt a járőrelek terve kivitelében. Sétaközben eljutott az újpesti felső rakpartra. Itt a part szélén fiával együtt letelepedett s amint észrevette, hogy senkisémet figyelheti meg, a karjaiban időközben a fáradtságtól elaludt fiával együtt a partról a vízbe csúszott; mikor körülbelül térdéig ért a víz, a gyermeket a vízbe ejtette, melyet a hullámok azonnal tovasodortak. Ezt a vallomását a terhelt a végtárgyaláson is fenntartotta. A ún. utáni puhatólás eredménytelen maradt. Az ügyészség gyilkosság és gyilkossági kísérlet címén vádolta s a bíróság el is ítélte az anyát, de gyermekkítétel bűntette és gyilkosság kísérletéért, nem pedig gyilkosságért.

A leírt két esetből kivüláglík, hogy csakis a legszorgosabb alaposág és körültekintés vezethet hasonló esetekben a valódi tényállásra. Alig lehet kétséges, hogy az első esetben gyilkosság büntetével vádolta volna az

A délnyugati harcztérrel. — Részletek az Isonzo mentéről.

ügyész a terheltet s az esküdtek alighanem marasztaló verdiktet hoztak volna, mert a terhelt elönytelen minősítése mellett az esküdtek alig adtak volna hitelt terhelt azon állításának, hogy tervétől az utolsó pillanatban elállott. Az eredmény legjobban bizonyítja a nyomozást vezető aggályainak jogosultságát.

A második esetet tudatosan vázoltam részletesebben, hogy a bíróságnak az ügyész vádjától eltérő íteletét szemléltetőbbé feltüntessem. Hogy a bíróságot a részvét is befolyásolhatta, alig lehet kétséges, mert a vádlott egyénisége és felelősségének módja igen előnyös benyomást tett rájuk. Csakis így magyarázható, hogy a vádlottnak Erzszi nevű leánya ellen elkövetett cselekményt jóval enyhébben — gyilkosság kísérlete helyett gyermekkitételnek — minősítette és János fia ellen elkövetett cselekményét nem végrehajtott gyilkosságnak, hanem gyilkosság kísérletének minősítette. Ez utóbbira vonatkozó ítélethozatalnál azonban bizonyosra vehető, hogy nemcsak a részvét indíthatta a bíróságot arra, hogy csak gyilkosság kísérletének minősítse a tettet; itt más indító okok is játszhattak közre, amelyeket azonban csak sejtteni lehet. Mert hiszen a vádlott saját beismerése szerint a gyermek — emberi számítás szerint — nem volt megmenthető s így gyilkosságnak kellett volna a cselekményt minősíteni.

Párisi séta.

A „Neue Züricher Zeitung” párisi levelezője írja a következőket:

Nemrégiben érkeztek meg az első vonatok a szabadságot katonákkal és a nagy tömeg a béke első jelének vette ezt. Feleségek könyezve ölelték az urukat, menyasszonyokra ismét fölragyogott az elveszítettnek hitt boldogság és anyák örvendeztek a fiaiknak, a kislányok egy évi távollét után már azt hitték, hogy sohasem látják viszont. Az érkező katonák a kíváncsiak sorfala között mentek végig; némelyik boldogan rohant, mások zavarodottan és komoran haladtak, ismét mások idegenek kezét szorongatták. A családok csoportokba álltak össze; a gyermekek az apjukon csüngtek s a testvérek bámeszan néztek a testvérjükre, a ki napbarnított arcával, széles vállával egészen megemберesedett. Azután beszélgetni kezdtek az ágyútüzről és arról, hogy mi történt a tüzbély mellett a háború tizenegy hónapja alatt. Megindító jelenetek mindenfelé és az embereknek önkénytelenül eszébe jutott az egy év előtti kép, a mikor mindezek istenhozzádot mondtak egymásnak.

Robosztus katonákkal teltek meg Páris utcái, magukkal hozták a tábori élet friss levegőjét ide, a hol hónapok óta csak szűkmellű alkalmatlanokat és mankós sebesülteket lehetett látni. E hadfiak cipőin még rajta ragadt a lövészárkok sára és egykor égkek sapkáik a nap, az eső, a vihar korbácsa alatt kopottas szürkére váltak. Mindenik vállán ott függött a hátizsák, a mely bizonyára hadiemiélékkel van tele; a fegyvert a táborban hagyták. A bozontos szakállak eltűntek, az állak szép simára leborotváltak, mert tudják, hogy a szép leányoknak kevés a badi dícsőség.

Persze nincs mindegyiknek szerető asszonya, vagy testvére, a kit kézen fogva vezetne végig a városban és némelyek bizony jobban tették volna, ha a lövészárkokban maradnak, a hol gondtalanul mult az életük. Láttam egy öszülő katonát, a ki összeszorított fogakkal állt a bezárt lakása előtt és a feleségére várt. Este tíz óra volt és a szomszédok sugdostak a háta mögött: — No most láthatja, hogy ki az, a kit elvett...

A ki tizenegy hónap óta ma látta először Párist, az álmélkodva állapíthatta meg, hogy milyen kevés változás történt. A boulevardokon ugyanaz a semmittevő tömeg mozog, a melyen minduntalan ácsillannak a lehetetlenül tarka egyenruhák. Belgák, angolok, szerbek és oroszok járnak itt valódi és álküldetésben, azután lehetetlenül feszítő ordonáncz és vöröskeresztes tiszték. A hölgyek leginkább Joffre-kékben járnak és a ruhák stílusában is van valami egység. A kávéházak terraszai ismét zsúfolva, a bérkocsisok már elfeledték a téli szerénységüket és az utcái képealap-árusok, a kik az ékszeresboltok leeresztett redőnyeire aggatták az áruikat, kénytelenek lettek más helyeket keresni. Egyedül az autobuszok hiányzanak még mindig. A Cook utazó társaságai helyett pedig zuávok, szenegálók és türkok bámulják Páris építészeti nevezetességeit. Az algériaiak itt is megünneplik a nagy ünnepüket és a mohamedánok keletiesen üdvözlék egymást az utcákon. Ez a régi kozmopolita Páris és most annál inkább varázslatos, mert köröskörül ma is száz kilométernyi távolságra ágyúk dörögnek.

A fölületes szemléletre úgy tűnik, hogy a komoly Páris, a melyet a világháború kitörése talált, a multé lett. Az akkori újságtárczák, Georges Crésnak az akkori napokról írt „L'âme de Paris” című könyve, — már régi legendáknak tűnnek. Ámde az új köntös alatt a régi szív dobog: a bátor és hazafias gondolkodás. A párisi lakosság fölemelt fövel fogadta a háború hírére és öntudatát nem veszíti el akkor sem, ha az ellenség újból megjelenik a kapui alatt. Ha asszonyokkal beszélünk, a kik nyilvános helyiségekben magukba mélyedve ülnek, vagy a közelgő téli hadjáratra harisnyát kötnek, akkor megértjük, hogy alapjában semmi se változott és ugyanazzal a nyugodt bizakodással néznek a jövő elé, mint azelőtt. Nagyon kíváncsiak, hogy győzelmesen fejeződjön be a háború, épen azért, mert olyan sokat csalódtak már a békehírekben. Már beletörtöttek, hogy olyan generáció tagjai, a melynek csak egy föladata van: áldozni. És nem sajnálják, ha csak biztosítani tudják a gyermekeik nyugodt jövőjét. Egy tiszt ifjú asszonya így szólt hozzám: „Néha az ablakhoz nyomom az arczom és behunynom a szemem és világosan érzem, hogy sebesen rohan az idő, és szeretném, ha sebesebben, még sebesebben folyna, hogy ne maradjon időm a gondolkodásra és egy napon, mint öreg anyóka ébredhessek föl.”

E hazafias asszonyokat csak az a luxus és szórakozási vágy sérti, a mit a nagyvilági és félvilági hölgyek

Varsó látképe Prága külvárosából nézve.

űznek. Ezek nem ismerik az ős és a tél Párisát. Az övegyi fátlak és a gyászruhák megirgáltak és a vidékre kell menni, hogy meglássuk, milyen férfigyilkoló nemzet szakadt a francia nemzetre.

Mostanában nagyon érdekes a «Banque de France» épülete. A pénztárak előtt sűrű sorokban minden rendű és rangú emberek a bazilias áldozatkésztségüket bizonyítják, mert nem a betétjükért jöttek, hanem jegyezni a hadikölesönre. Megindító, a mint a nép gyermekei piszkos papirosok és zsebkendők közül a nyakakat halásznak elő, a melyektől nem minden vonatkozás nélkül válnak meg. Mañny izzadság, szorgalom, és etleg bűn tapad e csillogó darabokhoz, a melyek kibujtak évtizedes rejtekeikből, hogy a teli trezorokban találjanak nyugoda mat. Egy hét alatt a bank pénztárába 24 millió folyt és a vidéken ugyanannyi. Július 14-én akkora volt a tolongás, hogy a szokásos három pénztár helyett kénytelen volt a bank ötöt kinyitni.

KÉPEINKHEZ.

A délnyugati harcztérről.

A fallegekbe nyúló maga, sziklás bércek tetején és oldalain, amelyeken egyik órában a forróságtól majdnem kábultan fekszenek a harczosok a fedezékben, a másik órában pedig havat sodor feljük az idő változatos szeszélye, majd, hogy a változatosság még teljesebb legyen, hirtelen viharral, fűlsiketítő menydörgéssel kapcsolatos zivatar száguld végig a hegyormokon, hogy egy óra múlva a legszebb napfényes, szivárványokkal tündöklő idővel örvendeztesse meg a hőrigázott harczosokat: ilyen változatosságokban gazdag körülmények között küzdenek vitéz katonáink a képeinken bemutatott Isonzo-menti Kru-hegység természeti szépségeiben gazdag vidékein.

Egy 24 óra alatt átélük itt vitéz katonáink az év minden szakát: tél, tavasz, nyár és az ős szinte természetesen sorrendben követik itt egymást úgyiszlólván órák alatt. Mindezek dacára állhatatos, szívós kitartással védekeznek az ellenség napról-napra megújuló gyilkos támadásai ellen, hogy az, a már hónapok óta folytatott elkeseredett támadásai mellett sem tudott egy lépéssel sem előbbre jutni, még mindig az Isonzo vidékén s a doberdói fensíkmál áll, ott, ahol belekezdett a háboruba, noha sem az anyag, em az emberáldozatot nem kimélve, minden erejét megfeszíti, hogy a sokszor emlegetett Isonzo-frontunkat áttörje.

Szinte leküzdhetetlen védelmi műve ez a kimondhatatlan nevű hegység a természetnek, amelynek tetején és oldalain, szakadékokban és vízmosásokban, mesterseges robbantásokkal készített fedezékekben buzódnak meg hős katonáink s felváltva ágyú- vagy puskatűzzel, majd kézibombákkal, sőt nagyon gyakran a meredek hegyekről legörgetett kődarabokkal gátolják a fölfelé törekvő ellenséget a hegyek megmúszásában és fedezékünk megközelítésében.

*

Képeink másikán a régi lengyel királyság fővárosát, a Visztula által két részre osztott Varsót mutatjuk be olvasóinknak. Órégi város ez. Eredete visszanyulik a 13-ik századba, amikor a mazoviai hercegek laktak benne; a 16-ik századtól kezdve pedig, míg csak a lengyel királyság meg nem szűnt, mindig a fejedelmek és királyok székhelye volt. S bár az orosz, amennyire csak tehette, mindenütt elnyomta az uralma alá került

lengyelek törekvéseit, mindazonáltal Varsó fejlődését rendszeresen előmozdította, úgy, hogy ez a történelmi multa város minden tekintetben kiállja a versenyt a kulturáltabb nemzetek nagyvárosainak bármelyikével is. Most még nem lehet tudni, hogy a hekövetkezendő béke idején miként fognak határozni Varsó hovatartozandóságát illetőleg, de akármit is fözzenek ki a diplomácia boszorkánkonyháján, az az egy bizonyos, hogy a mostani háború által alaposan megtépázott Varsónak helyreállítását és régi fényére való emelését kötelességének fogja ismerni bármelyik nemzet.

HIREK.

Dicséret és pénzjutalom. Galicza János, a m. kir. 30. honvéd-gyaloghadosztályhoz tábori csendőri szolgálatra beosztott VII. számú csendőrkörületbeli őrsvezető ez. őrmester, ezen hadosztályparancsnokság által, kincstári ingóságok összegyűjtése körül szerzett érdemei elismerésül, nyilvánosan megdicséértetett és részére 40 K jutalomdíj adományoztatott.

Megdicsérés. Csóka István, VI. számú csendőrkörületbeli csendőr, az ellenség előtt tanúsított kötelességű magatartásáért, a cs. és kir. 7. hadseregparancsnokság által; Matus János, ugyancsak VI. számú csendőrkörületbeli csendőr, az ellenség előtt tanúsított önfeláldozó magatartásáért, a cs. és kir. bánáti terep-szakasparancsnokság által, végű ugyancsak csendőr, a határbiztosító szolgálatban az ellenség előtt teljesített kiváló szolgálatáért, a cs. és kir. bánáti körletparancsnokság által, okirattal megdicséértettek.

Adományok. A kazviní m. kir. csendőrrőre 65 K-t gyűjtött az őrsre beosztott csendőrlégénység és népfőlkölk között és ezen összeget a harcban megvakult katonák czéljaira való fordítás végett hozzájuk juttatta. Ezen adakozásban résztvettek: Juhász Ferencz őrmester 10, Engländer Ignác népf. őrmester 10, Varhanyovszky Péter csendőr 5, Andrejkó János csendőr 2, Péncs Péter szakasvezető 2, Prokopi Jakab népf. 6, Lersch János népf. 5, Koscsák János, Seszták Gusztáv, Urbán József és Heldák János népfőlkölk 4—4, Hudacsák János, Vida János, Grieh János és Jasnyák István népfőlkölk 2—2, Kovács Sándor népfőlkölk 1 K-val. — Ezenkívül befolyt még, a rokkant és vak katonák részére: a gyimesközéploki őrsről 19 K 20 fillér, mely összeget összeadták: Lőrinczi őrmester 10 K, ugyanennek gyűjtése 3 K 60 f., Győrfi csendőr 2 K, Jávorszky csendőr 1 K, Kató csendőr 1 K és hat népfőlkölk összesen 1 K 60 f.; továbbá ugyane czélra Zaj Mibály homorogdi őrsbeli csendőrtől 10 K, végű a vak katonák részére a felsőláni őrs legénységétől 30 K. Az adományokat rendeltetési helyükre juttattuk.

Egy járőr leveretése. Dajka Lajos és Kertész György kassabamori őrsbeli csendőrökből állott járőr augusztus 21-én d. e. 5—6 óra tájban a Felsőtökés községhez tartozó «Rétek» nevű erdő részben portyázva, három ismeretlen egyént pillantott meg. A járőr az ismeretleneket ig. zolásra vonta, ezek azonban mindennemű felvilágosítást megtagadtak. Dajka csendőr ekkor az ismeretlenek elfogását jelentette ki és megbilincselésükhöz fogott, miközben Kertész csendőr kész-helyzetben tartott fegyverrel az ismeretleneket fékentartani igyekezett. Még mielőtt Dajka csendőr a bilincset egyiknek

kezére rátehetette volna, az ismeretlenek közül kettő hirtelen a járőrre vetette magát, míg a harmadik az erdőben visszahúzódva figyelte a történendőket. A támadók a csendőrök lábait ragadták meg s a földre vetették őket, ami annyival könnyebben sikerült nekik, mert lejtős talajon állva, a hirtelen megtámadott csendőrök az egyensúlyt elvesztették. Midőn az erdőbe visszahúzódott harmadik egyén látta, hogy a csendőrök már a földön fekszenek, szintén előjött és ő is Dajka csendőrré vetette magát s így most már ketten fegyverét tőle elvették s a fegyveren volt szuronynyal ejtett két szurással megölték, míg ezalatt harmadik társuk Kertész csendőrt sebesítette meg könnyebben. Ezután a csendőrök fegyverét nyolcz tölténnyel és Dajka csendőr kardját magukhoz véve, az erdő sűrűjében elmenekültek. Az ismeretlen támadók — kik valószínűleg szökött orosz hadifogoly tisztek vagy esetleg kémek lehettek — kézrekerítése iránt széleskörű intézkedések történtek.

Gyászshír. Jakab Máté nyugállományú járásörmester, augusztus 24-én, esti 7 órakor Csepregen, életének 53-ik. házasságának 14-ik évében, hosszas szenvedés után meghalt. A meghaldogult földi maradványai augusztus 26-án, délután 4 órakor helyezték a csepregi római katolikus temetőben örök nyugalomra. Áldás és béke hamvaira!

KÜLÖNFÉLÉK.

A Pour le mérite-érdemrend. A legnagyobb német katonai rendjel, a Pour le mérite-érdemrendet tulajdonképpen Károly Emil porosz herceg alapította 1665-ben s Nagy Frigyes király adta neki a mai nevét. Az érdemrend ez idén ebben az alakjában 175 esztendő. Nagy Frigyes föltételeket nem kötött az érdemrend adományozásához, csupán 1810-ben történt az a föltételszabás, hogy csak hadierőnyekért szolgáltatható ki. 1813 márczius 10-én III. Frigyes Vilmos király a tölgykoszorút is hozzáfűzte az érdemrendhez. Ezt a rendkívül ritka kitüntetést ebben a háborúban nyolczan nyerték el, még pedig: Hindenburg, Haeseler és Mackensen tábornokok, Emmich, Falkenhayn, Marwitz és Linsingen tábornokok és Ludendorff vezérőrnagy. IV. Frigyes Vilmos 1842-ben megalapította a rend békeosztályát, a melynek csak harmincz lovagja lehet. A békekeresztet csak egy alakban adományozzák. A katonai keresztet 1844-ben a koronát is hozzáfűzték. Ezt a kitüntetést csak az 50 éves lovag kaphatja megjubiláris adományképpen. I. Vilmos király az 1866-iki háborúban megalapította a nagykeresztet. Ezt a kitüntetést az akkori trónörökös, a későbbi III. Frigyes császár és Frigyes Károly királyi herceg kapták meg. Ebben a háborúban negyvenen kapták meg ezt a kitüntetést, még pedig: Ferencz József király és császár, Emmich tábornok, Hindenburg marsall, Zühl tábornok, von der Linde hadnagy, Beseler és Quast tábornokok, Ludendorff vezérőrnagy, Weddingen sorhajóhadnagy, Woyrach vezérezredes, Mackensen tábornagy, Litzmann és Schäffer-Boydell tábornokok, Morgen vezérőrnagy, Mudra, Falkenhayn és Belov tábornokok, Koesch vezérőrnagy, Marwitz tábornok, Einem vezérezr., Riemann és Fleck tábornokok, Eitel Frigyes herceg, Bülow tábornagy, Kluck vezérezr., Frigyes kir. herceg, Hötendorff Conrad vezérezredes, Seeckt vezérőrnagy, Linsingen és Francois tábornokok, a szász altenburgi herceg, Plettenberg tábornok, Kreuzer vezérőrnagy, Hersing tengerészkapitány, Zietzen vezérőrnagy, végül Bothmer, Geroch, Stolzmann, Gallowitz és Claer tábornokok.

Hogyan süllyedt el a «Lusitania»? A «Lusitania» egy menekültje, E. C. Foss dr., a következőket mondja el: Mentőövet kerítettem és a tengerbe ugrottam. Egy csavar közelében estem a vízbe; még forgott, ha kicsiny sebességgel is. A hajó már nehezen küzdött a hullámokkal. A fődélzetről asszonyok és gyermekek ugrottak a tengerbe. Egy asszonyhoz úsztam, ki gyermeket tartott a karjai között. Fölszínen tartottam őket, a míg egy mentőcsónak érkezett. Nehogy a támadt örvénybe kerüljek, mintegy száz méterre elúsztam a hajótól. A csónak tele volt asszonnyal és sok víz dőlt bele. Fölszólítottam a nőket, hogy merítsék ki a vizet. Azonban semmi szerszámuk nem volt hozzá és a csónak süllyedni kezdett és az asszonyok mind a vízbe hullottak. Legtöbben a fölborult csónakba kapaszkodtak és szerencsésükre egyazon oldalon, a mire a csónak ismét visszabilent. Újra belemásztak volna, de egy hullám megint fölborította a csónakot és megismétlődött ez vagy tízszer, a míg a túlélők belejuthattak. A hullámokkal két-három asszony küzdött még. Egy uszó mentőövbe kapaszkodtak, de mindannyian a közepébe. Felszólítottam őket, hogy a széleket fogják, ebben segitettem is őket, majd nemsokára tutaj érkezett, a mely fölvette őket. A tutaj utasait rövidesen egy kisebb gőzös vette föl és ezen a gőzöson negyven percnyi mesterséges lélegeztetés után fölélesztettem egy eszméletlenül fekvő asszonyt. A «Lusitania» már süllyedt, de néhány csónak még mindig lógott az oldalán. Mikor a hajó már teljesen féloldalt hajolt, újból visszabilent és már-már azt hittük, hogy tartani tudja magát. A legénység fejvesztetten menekült, de az utasok példásan viselkedtek. A csónakok lebecsajtásán leginkább az utasok dolgoztak. Ha a tisztek és a matrózok több gondnal láttak volna a mentőcsónakok lebecsajtásához, akkor 500—1000 emberrel több menekült volna.

A mű végtagok ára. Az utóbbi időben annyira bővült az emberi mű-végtagok árjegyzéke, hogy könnyen képet alkothatunk magunknak arról, mennyibe kerülhet egy egész mű-ember. Az idevágó angol kimutatások szerint ehhez 2000 korona teljesen elegendő. Így egy pár műláb 600 korona, míg egy pár kar 400 koronáért is kapható. A fülek ára fülkagylóval együtt darabonként 300 korona, míg szemet 120 koronáért árusítanak.

Meddig hordanak a mai ágyúk? Néhány év előtt még azt hitték, hogy a legnagyobb kaliberű ágyúk is csak 10—15 kilométerre vihetnek, ámde a hajó és partvédő ágyúk rövidesen annyit tökéletesedtek, hogy lőtávolságuk 25—28 kilométer lett. A lőtávolság növelését azonban nem a kaliber nagyítása tette lehetővé, hanem a tűzérési anyag teljes átalakulása. Az Egyesült-Államok statisztikai tabellákat adott ki a partvédő hajókról William Coorie tábornok kísérletei alapján. Ő mondja, hogy a kaliber nagyítása különféle előnyökkel jár. A tabella megmondja, hogy a 12 méter hosszú, 30 centiméteres ágyú negyvenöt fokos szög alatt 845.5 méter kezdősebességgel lövi ki a 318 kilogrammos lövedéket. Ez a lövedék 155 kilométer és 270 méter távolságra visz és pályája alatt legnagyobb magassága szinte mesészerűen 16452 méter. Ez a távolság a legnagyobb, a melyet ágyúval valaha elértek. Ingalles, amerikai ezredes később azt állította, hogy olyan ágyút is lehet konstruálni, mely 1200 méteres kezdősebességet ad a lövedéknek. Ha az ágyút 45 fok alatt állítjuk fel, akkor a lövedék olyan parabolát ír le, a melynek zenitje 29 kilométer, — ez 78 kilométer távolságra esik le az indulópontjától. Ez a fölterés a tabellával együtt pusztán teoretikus, gyakorlatilag alkalmazni nem lehet,

mert a lövés pillanatában támadó gázak szétrepesztenék az ágyút, a mi azért nagy baj, mert egyúttal a sebességet és a hordtávolságot is csökkenti. A praktikus lehetőségét Krupp telepen próbálták ki 1892-ben Vilmos császár jelenlétében. Ekkor 45 fok alatt föllájtott 24 centiméteres ágyúval 20 kilométerre és 218 méterre lőttek. E kísérlet óta 22 év múlt el, tehát nem szabad eszedádkozni rajta, hogy a németek Dismidenből 38 kilométer távolságra, vagyis Dünkirchenbe lőttek.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.

O. S. 792. Szent jobb. Szent István magyar király épségben maradt jobb kez. Hartvik legendája szerint a szentté avatás alkalmából Szent László király emeltette ki István király telemeit a székesfejérvári sírból, a hol 45 évig pihentek s ezen alkalommal találták épségben a nagy király jobb keze fejét. A nemzeti ereklye megőrzésére Szent László a szent jobbi apátságot alapította. A török uralom alatt a Szent jobb Boszniába került; itt drága pénzen keresztény kereskedők váltották magukhoz a megőrzés céljából a ragusai dominikánusok kolostorába hozták. Két századnál hosszabb ideig maradt az ereklye Ragusában a nélkül, hogy Magyarországon tudták volna hol-létét. Több magyar főúr véletlenül akadt nyomára s figyelmeztette rá előbb Lipót császárt, majd Mária Terézia királynét, aki a szent ereklyét 1771-ben előbb Schönbrunnba, innen pedig Budára hozatta és a szentsigmondi prépostnak, mint udvari plébánosnak őrizetére bízta. Később II. József császár intézkedéséből a «vörös csillagos kereszties ritáczek» — többnyire cselnek — tolsajitatték ezt a tisztelet, 1882 óta pedig a király által kinevezve, a budai királyi palotai plébános. A Szent jobb angusztna 90-án — Szent István napján — az ország politikai és egyházi méltóságainak részvételével szokott nagy pompával a budai várban, a magyar nép tisztelete által környezve, körülhordoztatni s azután néhány napon át a királyi várpalota Szent Zsigmond kapujában közszemlére kitétetni.

A. J. 33. 1. A bemutató szemlén népfelkelési fegyveres szolgálata alkalmasnak találta nyugállományú csendőregyének, a csendőrségnél most beosztva lévő azon népfelkelőket váltják fel, a kik előzőleg a csendőrségben nem szolgáltak. 2. Előbb viselt rendfokozatukat megtartják ugyan, de ezen szolgálatuk alatt a próbacsendőrök részére megállapított illetékekben részesülnek és ezenfelül az eddig élvezett nyugilletményeik további élvezetében is megmaradnak. — A csendőrségnél elnyert tizedesi vagy szakaszvezetői rendfokozati jel a csapatnál csak mint címzetes rendfokozat jöhet figyelembe.

Orosz czár. E kérdés most még tárgyalás alatt áll; annak idején ismertetni fogjuk.

259. Kérve nyitást az igényjogosultsági bizonyítvány kiadásá iránt most is benyújtomja.

S. M. csendőr. 1. A detektív-testülethez olyanok vételnék fel, kik a megfelelő értelmiség (képzettség) mellett a bűnügyi nyomozás terén kíváltak és a hivatalos nyelven kívül legalább még egy nyelvet tökéletesen beszélnek. Jelentkezni személyesen kell. — 2. Igényjogosultsági igazolvány csak jó minősültség mellett, 12 évi tényleges szolgálat után, vagy ellenség előtt (köz-biztonsági szolgálatban) történt sebesülés vagy sérülés következtében beállott szolgálatképtelenség esetében nyérhető el. Utbiz-tosai állásból szintén igényjogosultság kell.

Sz. I. 1884. 1. Olvassa el S. M. csendőrnok második kérdése adott válaszunkat. — 2. Szolgálati úton írásban kérje és az iskolai végbizonyítványát csatolja.

Kötély A. őrmester. Felmentését kérheti. Nyugdíjára a tényleges szolgálat tartama alatt is igénye volt.

1879. Ameddig Ön részese a közzgazdálkodásnak, természetesen igényével bír a többletben való osztozásra.

Érdeklődő. Minden egyes esetben értesítendő az illetékes pénzügyőrség. A dohány megsemmisítése ugyan nem tartozik a csendőrkörhöz, de azt mégis eszközöl, ha silány minőségű szétosztottan talált kisebb mennyiségű dohányról van szó s a késedelem veszélyével jár, vagyis tartani kell attól, hogy az eset felől értesített pénzügyőrség megérkezéig, az immár befolyt képező dohány elhordatnék, megsemmisítenék, stb. Ha ellenben sikerül a dohány biztos megőrzéséről, illetve felügyeletéről gondoskodni, a pénzügyőrséget értesítve, lehetőleg ezzel együtt jelenjék meg a csendőrkörhöz a helyszínen a tényállás felvétele végett. A dohány nem semmisítendő meg, ha nagyobb összefüggő területen talált, jól gondozott, jó minőségű dohányról van szó, melyet a kincstár is jól használhat. Ennek további megőrzéséről és majdani elviteléről a pénzügyőrség fog gondoskodni.

S. J. 1. Az óratöbblet 24-gyel elosztandó s ahányszor ez az óratöbbletben foglaltatik, annyi napibetét jár vissza, a napi 20 fillérek levonásával. — 2. Szakaszcsozati rendfokozati jellel bíró csendőregyén rendes körülmények közt két órával a takarodón túl maradhat ki.

2085. Jogtalan elcsajátítás.

Kiss Lajos. Lapunk folyó évi 32. számában közölt cikkben minden kérdésre feleletet talált.

Népfelkelő. Illetékes honvéd-pótzászlóaljparancsnokságához kell folyamodnia, mellettekre nincs szükség.

1899. Beküldött közleménye nem üti meg a mértéket. Nem közöljük.

Sorsjegyek: S. J. Dp. Sorsjegye érvényes. — Simon Őrm. és T. Zs. sorsjegyei nem nyertek.

FEJTÖRÖK.

Képtalány.

Számítalány.

Egy férfi 15 évvel idősebb, mint a felesége; együttvéve 85 évet számolnak. Hány éves a férfi, hány éves a nő?

Szótalány.

Szobádnak mázos kis falán
Úgy lógok, mint gyümölcs a fán.
Ha megfordítod ezt a szót:
Süt kenyeret, rétest, de jót!

Megfőjtési határidő: 1915 szeptember 13-ig.

Mind a három talányt megfőjtők között egy darab Erzsébet királynő szanatorium-sorsjegy lesz kiosztva.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Okiratilag megdicsértettek:

Molnár Henrik csendőrhadnagy számvívó, a honvédelmi minisztérium állományában, egy hadikórház gazdasági hivatalának felállítása és annak vezetése körül tanúsított kiváló buzgalmaért, valamint odaadó sikeres tevékenységéért;

a m. kir. VI. számú csendőrkörületi parancsnokság által:

Patak Dániel, őrsvezető cz. őrmester, Szil. községben 1915. évi május hó 17-én dühöngött tűzvésznél, az emberélet és vagyonmentés körül, saját életének veszélyeztetésével kifejtett igen buzgó és eredményes tevékenységeért, valamint a tűz továbbterjedésének meggátolására tett közhasznú és czélszerű intézkedéseiért;

a m. kir. I. számú csendőrkörületi parancsnokság által:

Popa János, a m. kir. VIII. számú csendőrkörület állományából, az I. számú csendőrkörülethez vezényelt csendőr, azon felette gyors találékonysággal foganatosított helyes és eredményes tevékenységeért, melylyel az 1915. évi január hó 25-én délelőtt 4 órakor Betlen község határában történt vonatösszeütközés alkalmával, a vasúti kocsik romjai alá került, igen súlyos sérülést szenvedett katonák közül hármat idejekorán megtudott menteni.

Áthelyeztetik:

A m. kir. belügyminiszter ural egyetértőleg:

1915. évi augusztus hó 16-ával:

edvei Illés Béla, VI. számú csendőrkörületbeli százados, szekszárdi szárnyparancsnok, hasonló minőségben a III. számú csendőrkörülethez Újvidékre.

Adományoztatott:

a cs. és kir. hadsereg-főparancsnokság által:

az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásuk elismerésül:

a bronz vitézségi érem:

Horváth Ambrus,

Nyúl Sándor és

Csizmadia Lajos tábori csendőr czimzetes őrmesterek, a VI. csendőrkörületben.

Ideiglenes nyugállományba helyeztetnek:

1915. évi szeptember hó 1-ével:

Nagy István, IV. számú csendőrkörületbeli járásőrmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, mindennemű népfelkelési szolgálatra is alkalmatlan».

Választott lakhely: Terebesfejérpatak (Máramarosm.).

Fehér Márton, IV. számú csendőrkörületbeli járásőrmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «jelenleg szolgálathéptelen», egy év tartamára.

Választott lakhely: Lőcse.

Papp Antal, IV. számú csendőrkörületbeli járásőrmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, mindennemű népfelkelési szolgálatra is alkalmatlan».

Választott lakhely: Hajdudorog.

Marton Antal IV. számú csendőrkörületbeli törzsőrmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, mindennemű népfelkelési szolgálatra is alkalmatlan».

Választott lakhely: Pécs.

Kinevezettek:

a m. kir. belügyminiszter ural egyetértőleg:

1915. évi szeptember hó 1-ével:

csendőr törzsőrmesterré:

Pálfi István őrmester, a VII.,

Iványos István őrmester, a III. számú csendőrkörület állományában és

Vértesi István II. számú csendőrkörületbeli őrmester, kerületénél létszám felett való vezetése és a honvédelmi minisztérium 16. oszt.-ba való egyidejű beosztása mellett.

Előléptettek:

őrmesterré:

1915. évi augusztus hó 1-ével:

a cs. és kir. 2. hadsereg hadtápparancsnokság által:

Kovács János V. és Kosiczki János, IV. számú csendőrkörületbeli őrsvezető cz. őrmesterek;

a cs. és kir. 2. hadseregparancsnokság által:

Mariska György, III. számú és Jeszenszky József, V. számú csendőrkörületbeli őrsvezető cz. őrmesterek.

őrsvezető cz. őrmesterré:

1915. évi július hó 15-ével:

a cs. és kir. 2. hadseregparancsnokság által:

Frincsán János, IV. számú csendőrkörületbeli csendőr cz. őrmester;

1915. évi augusztus hó 1-ével:

a m. kir. III. számú csendőrkörületi parancsnokság által:

Szj György csendőr cz. őrmester;

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztése.

Előlegek értékpapirokra.

Családi házak és telepek létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

— Telefon 153-44. szám. —

Alaptőke 2.000.000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás ellenében.

Külföldi pénznemek vétele és eladása.

Sorsjegyeknek részletre és készpénzért való eladása.

Előadunk befizetéseket takarékpénztári könyveinkre. 1. Oly takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő leletése mellett helyeznek el intézetünknel, 6% (hat) betéti kamatot fizetünk (A tőkekamatadó levonásával). 2. Oly takarékbétét után, melyről a betető az 1. pontban jelzett felmondási időt ki nem kéri, 5 1/2% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.)

Előlegeket nyújtunk értékpapirokra, sorsjegyekre, vidéki intézetek részvényeire.

Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jelzálogos biztosíték ellenében, futágyos kamattétel mellett. Utalványok, intézvénnyek és chequek beszedését vállalkozunk igen mérsékelt költségek felszámításával.

Veszünk és eladunk értékpapirokat, idegen pénzeket.

a cs. és kir. 2. hadsereg hadtápparancsnokság által:
Szűcs István, III. számú csendőrkerületbeli csendőr cz.
ő mester;

1915. évi augusztus hó 15-ével:

a cs. és kir. 2. hadsereggparancsnokság által:
Csaplár József és Varga József I., IV. számú csendőr-
kerületbeli csendőr cz. őrmestek;

csendőr cz. őrmesterré:

1915. évi márczius hó 16-ával:

a cs. és kir. 7. hadsereg tábori csendőrtörzstiszteje által:
Papinesák György és Török István, III. számú csendőr-
kerületbeli csendőrök;

1915. évi június hó 28-ával:

a cs. és kir. hadtápfőparancsnokság által:
Medvár András, Piovárcsi Agoston, Györkö Pál és
Szalai Márton, III. számú csendőrkerületbeli csendőrök;

1915. évi július hó 1-ével:

a cs. és kir. 11. hadtáp csoportparancsnokság által:
Lévay János, V. számú csendőrkerületbeli csendőr;
1915. évi augusztus hó 1-ével:

a cs. és kir. 2. hadsereg hadtápparancsnokság által:
Ács Gergely, Balogh István József II., Olajos Sándor,
Hosszu László, Decker Rezső, Batta József, Hornyák
Mihály, Czéh József, Koroknai Albert, Kartész István,
Kazinczi Péter és Liptai Lajos, III. számú, Tóth József,
IV. számú, Harsányi Miklós, Kohr Joachim, Hule Pál,
Tarjányi Pál, Fülöp Gyula, Ignáth Márton és Nyilászky
István, VIII. számú csendőrkerületbeli csendőrök;

a cs. és kir. 7. hadsereg hadtápparancsnokság által:
Bróli István, Rigó Ferencz, Nagy István III., Kovács
Lajos II., Balog András, Spisák József, Őszi István,
Szokola Zakariás és Csörgő Gy. Vincze, III. számú
csendőrkerületbeli csendőrök;

1915. évi augusztus hó 2-ával:

a cs. és kir. 4. hadsereggparancsnokság által:
Volák Mihály, IV. számú csendőrkerületbeli csendőr;
1915. évi augusztus hó 17-ével:

a m. kir. III. számú csendőrkerületi parancsnokság
által, az 1915. évi 140,339/16. számú honvédelmi minis-
zteri rendelet alapján:

Illés István csendőr;

1915. évi augusztus hó 18-ával:

a m. kir. I. számú csendőrkerületi parancsnokság
által, a folyó évi 140,339/16. számú honvédelmi minis-
zteri rendelet alapján:

Pásztor Ferencz, Bacznai József, Kanász András, Sik-
lódi B. Lajos, Fazakas Mihály, Salamon János, Mán
Agoston, Jeszenszki András, Árkosi Gyula, Karácsonyi
Dénés, Szabeni Péter, Fodor Gábor, Kádár Ferencz,
Gyenge Demjén, Szász János, Gergely Gyula, Fazakas
Dénés, Bogyor Gábor, Szőke Antal, Domokos Albert,

Sipos István I., Kicsi Béla, Mezösi Mihály, Ferencz
Gyula, Simon György, Horváth Márton, Buzás János,
Szabó Ignác, Oláh János, Bimbó István, Ráduly József,
Dóczi János, Darnóczy Lajos, Dán Sándor, Sinka Deme-
ter, Kovács György, Bogdán Károly, Oláh József, Gá-
spár Pál, Böjthe Albert, Butyka Mihály, Joó János, Bá-
lint Dénes, Marton Pál, Vargyas Antal, Fábrián József,
Szabó Elek, Székely Lajos, Bartha György, Bodor Gá-
spár, Bakucs Ferencz, Szatmári András, Molnár György,
Boja Ferencz, Király Antal, Berei Dénes, Szentmihályi
Ignác, Longyel András, Csomós Mátyás, Boros Gábor,
Orbán János I., Lőrincz Lajos, Tele Zakariás, Benedek
Lajos, Berekméri János, Floreán Péter, Tócsi István,
Orbán Mihály I., Hatházi Dénes, Császár János és Haj-
nóczy Lajos csendőrök;

a magy. kir. IV. számú csendőrkerületi parancsnokság
által, ugyanézen rendelet alapján:
Czirbesz András csendőr.

SZÁNTÓ JÓZSEF

gépáruháza 17 év óta létezik Szegeden, a városi bérpalotában

Képes nagy ár-
jegyzékem díj-
talanul küldöm.

Képes nagy ár-
jegyzékem díj-
talanul küldöm.

Egyedül nálam kaphatók a Helical, Premier, Postielon,
Britania, Eska és saját összeállítású legkedveltebb hegyi-
kerékpárok. E gépekből hadseregünk részére is szállí-
tottam. Pathé tűnélküli beszélőgépek, lemezek és varró-
gépek óriási választékban, kedvező részletfizetésre is.

HEGEDÜ

esodáran tiszta erős hangu
6 korona és feljebb.
Master műhegedűk rész-
letre is. Romlottakat művé-
szesen javít. — Árjegyzék az
összes hangszerekről ingyen.

Mogyorossy Gyula

kir. szab. hangszergyár
Budapest, VIII., Rákóczi-ut 71. sz.

Várnay és Fia, Budapest, VI., Gyár-utca 26.

Nyomtatványok
Sapkák
Keztyűk
Kardbojt
Celluloid kezelő és
nyakkravaló
Czipőkrém
Fegyverzsir
Borotváló készlet
6, 10 és 20 éves
szolgálati kereszt
stb. stb.

Nagyvárad, Ralikovszki-ut 24. Szeged, Kárász-n. 9.

Vitézségi éremszalagok raktáron vannak.

Mindenmely felszerelési tárgyak
dus raktára olcsó árakkal.

Nyári szürke és fehér czérna-kezttyük nagy választékban olcsó árban kaphatók.